

POSEBNI USLOVI ZA KOMBINOVANO OSIGURANJE ELEKTRONSKIH RAČUNARA, PROCESORA I SLIČNIH UREĐAJA

Predmet osiguranja

Član 1.

- (1) Predmet osiguranja su elektronski računari i slični uređaji sa opremom, pomoćne mašine, klima i energetski uređaji i instalacije (u nastavku računari) i procesni elektronski računari.
- (2) Ako je ugovorom o osiguranju dogovoren i obračunata je odgovarajuća premija, predmet osiguranja mogu biti:
  1. materijalna vrednost nosača podataka (npr. magnetne trake i diskovi);
  2. troškovi ponovnog formiranja podataka
  3. troškovi za najam drugog računara.
- (3) Po ovim Uslovima nisu predmet osiguranja:
  1. delovi računara i sličnih uređaja koji se brzo troše pa je zato potrebno češće menjati (sijalice, osigurači, remeni, filteri, alat koji se menja, iglice štampača, čekići, noževi za bušenje papirne trake i kartice, senzorske četkice i sl.).
  2. materijal za pogon, održavanje i čišćenje (gorivo, ulje, hemikalije i sl.).
  3. troškovi koji nastaju zbog pogrešnog ili manjkavog programiranja, bušenja, ulaganja, upisivanja i brisanja na pisanim spoljnim podacima (podaci na nosačima podataka).

Osigurane opasnosti

Član 2.

- (1) Osiguranje pokriva u obimu koji je utvrđen u ovim Uslovima uništenje ili oštećenje osiguranih stvari zbog sledećih osnovnih opasnosti: požara, udara groma, eksplozije, oluje, grada, delovanje vode i pare, pada letelice, manifestacije i demonstracije, klizanja tla, odronjavanje zemljишta, snežne lavine, zemljotresa (samo na području društveno političkih zajednica koje su zakonom propisale obaveznost osiguranja zemljotresa), loma mašina, provalne krađe i razbojništva.
- (2) Ako se posebno ugovori i obračuna dodatna premija, osiguranje pokriva i gubitak podataka na nosiocima (podataka) zbog opasnosti navedenih u stavu (1) ovog člana i usled lomljenja (uništenja) ili gubitka nosioca podataka za vreme prenosa iz jednog centra u drugi, za vreme dok se kao poštanska pošiljka nalazi na putu iz jednog centra u drugi ili usled brisanja zbog delovanja magnetnog polja ili sličnih uticaja u koje može doći nosilac podataka.
- (3) Osiguranje pokriva u obimu koji je utvrđen u ovim Uslovima štetu, do koje je došlo zbog odnošenja, uništenja ili oštećenja osigurane stvari prilikom provale ili razbojništva odnosno prilikom pokušaja tih radnji.

Opasnosti (rizici) koji nisu obuhvaćeni osiguranjem

Član 3.

Osiguravač nije u obavezi:

- 1) za posredne štete u vezi s nastalim osiguranim slučajem (gubitak zarade, prekid rada, kazne i sl.).
- 2) za štete koje nastaju u garantnom roku i koje mora nadoknaditi proizvođač ili prodavac, ako njihovo jemstvo nije sporno;
- 3) za štete zbog ogrebotina na nosiocima podataka i podacima na njima koje nastanu kod rada računara, osim ako je šteta posledica loma mašina;
- 4) za štete na podacima zbog nemara.

Obim opasnosti požara i udara groma

Član 4.

- (1) Požarom se smatra vatra nastala izvan određenog ognjišta ili vatra koja je ovo mesto napustila i sposobna je da se dalje širi svojom sopstvenom snagom.
- (2) Ne smatra se da je nastupio požar i osiguravač nije u obavezi da plati naknadu ako je osigurana stvar uništena ili oštećena zbog toga što je bila izložena korisnoj vatri ili toplosti radi obrade, prerade ili radi drugih namera.
- (3) Osiguranje obuhvata i štete koje na osiguranim stvarima prouzrokuju grom delovanjem snage ili toplove, kao i štete od udara predmeta oborenih gromom.
- (4) Osiguranje obuhvata i štete zbog osmuđenja, dima, čadi i nagorelosti kao posledica požara ili udara groma.

Obim opasnosti od eksplozije

Član 5.

- (1) Eksplozijom se smatra iznenadno ispoljavanje sile zasnovano na težnji pare ili gasova da se prošire. Eskplozija sudova pod pritiskom (kotlova, cevi i sl.) postoji samo kada su zidovi suda u tolikoj meri pocepani da nastaje trenutno izjednačenje i spoljnog pritiska.
- (2) Osiguranjem nisu obuhvaćene štete zbog:
  1. miniranja koje se obavlja u okviru delatnosti osiguranika ili zbog miniranja u okviru dozvoljene delatnosti trećih lica
  2. probijanja zvučnog zida
  3. delovanja nuklearne energije.

Obim opasnosti oluje

Član 6.

- (1) Olujom se smatra veter brzine 17,2 metra u sekundi odnosno, 62 km na sat (jačine 8 stepeni po Boforovoj skali). Smatraće se da je duvao veter ove brzine u kraju gde se nalazi osigurana stvar, ako je veter lomio grane i stabla ili oštetio redovno održavane građevinske objekte.
U slučaju sumnje, osiguranik mora dokazati brzinu vetra izveštajem hidrometeološke službe.

- (2) Osiguranjem su obuhvaćene samo štete koje nastaju zbog neposrednog delovanja oluje ili neposrednog udara predmeta oborenih ili nošenih olujom.
- (3) Osiguranjem od oluje nisu obuhvaćene štete:
1. od prodiranja kiše, snega ili drugih nanosa kroz otvoren prozor ili druge otvore koji postoje na zgradi, osim ako su otvori nastali od oluje;
  2. od kiše i drugih padavina na stvarima smeštenim na slobodnom prostoru, pod nastrešnicama i ostalim otvorenim zgradama;
  3. na stvarima u zgradi koja nije bila izgrađena prema uobičajenom načinu gradnje u tom mestu, ili koja je slabo održavana ili dotrajala.

Obim opasnosti delovanja vode i pare

Član 7.

- (1) Osiguranjem su pokrivene štete od neposrednog delovanja vode i pare.

Obim opasnosti grada

Član 8.

Osiguranjem su obuhvaćene štete od uništenja odnosno oštećenja osiguranih stvari koje prouzrokuje grad svojim udarom. Obuhvaćene su i štete od prodiranja grada i kiše kroz otvore nastale od padanja grada.

Obim opasnosti pada i udara vazdušne letelice

Član 9.

- (1) Osiguranje obuhvata štetu ako letelica bilo koje vrste (motorni avion, jedrilica, helikopter, raketa, balon i sl.) padne ili udari u/na osiguranu stvar.
- (2) smatra se da je nastao osigurani slučaj ako je od neposrednog pada ili udara vazdušne letelice ili njenih delova, kao i predmeta iz vazdušne letelice, osigurana stvar uništena ili oštećena.

Obim opasnosti manifestacije i demonstracije

Član 10.

- (1) Manifestacijom odnosno demonstracijom smatra se organizovano ili spontano javno ispoljavanje raspoloženja grupe građana.
- (2) Smatra se da je nastao osigurani slučaj ako je osigurana stvar uništena ili oštećena na bilo koji način delovanjem manifestanata odnosno demonstranata (razbijanje, rušenje, demoliranje, paljenje i sl.).

Obim opasnosti klizanja tla

Član 11.

- (1) Osiguranje obuhvata štete zbog klizanja zemljine površine na kosim terenima sa jasnim manifestacijama lomova na površini tla i srozanja, koji sa pojmom jakih deformacija i širokim pukotinama na građevinskim objektima, nastaju u kratkom periodu.
- (2) Osiguranjem od klizanja tla nisu obuhvaćene štete:

1. od geoloških klizanja tla, kad je tlo na kojem se nalazi osigurani građevinski objekat već počelo geološki da klizi u trenutku zaključenja osiguranja;
  2. od klizanja tla prozurokovanog delatnošću čoveka (npr. zbog usecanja tla i sl.);
  3. od sleganja tla (ulegnuća);
  4. od polaganog geološkog klizanja tla koji se ispoljava u manjim pukotinama na građevinskim objektima.
- (3) Osiguranjem nisu obuhvaćeni troškovi za saniranje tla.

Obim opasnosti odronjavanja zemljista

Član 12.

- (1) Odranjavanjem se smatra otkidanje i pod materijala kao geološke pojave.
- (2) Smatra se da je nastao osigurani slučaj samo onda ako je materijal koji se odronio udario na osiguranu stvar i uništio je ili oštetio.
- (3) Osiguravač nije obavezan da nadoknadi troškove za saniranje tla sa kojeg nastaje odronjavanje.

Obim od snežne lavine

Član 13.

- (1) Osiguranjem su obuhvaćene štete zbog klizanja snežne mase koja se otkida sa planinskih obronaka.
- (2) Osiguranjem su obuhvaćene i štete prouzrokovane delovanjem vazdušnog pritiska od snežne lavine.

Obim opasnosti zemljotresa

Član 14.

- (1) Obim štete od zemljotresa utvrđuje se po ovim Uslovima u skladu sa zakonskim propisima u vezi sa osiguranjem od zemljotresa.
- (2) Zemljotres mora biti seizmološki registrovan:

Obim opasnosti lom maštine

Član 15.

- (1) Osiguranje obuhvat štete zbog:
1. greške u konstrukciji, materijalu i izradi;
  2. delovanja električne energije (kratkog spoja, prekомерне jačine struje, atmosferskog i drugog preopterećenja, nestabilne frekvencije, električnog luka i sl.)
  3. mraza i vrućine;
  4. zatajivanja uređaja za zaštitu ili regulaciju, kao i elemenata za automatsko upravljanje, koji su sastavni deo maštine ili uređaja;
  5. pada, prevrtanja, iskliznuća osigurane stvari, udara ili pada drugog predmeta na osiguranu stvar ili u nju;
  6. nespretnosti, nemara ili zle namere radnika ili drugih lica.
- (2) Osiguranje ne pokriva uništenje ili oštećenje osiguranih stvari zbog:
1. nedostatka ili grešaka koje su postojale u trenutku zaključenja osiguranja, a tu su nedostaci ili greške bili ili morali biti poznati osiguraniku ili licu odgovornom za pogon.

2. neposredne posledice trajnih uticaja hemijskih, topilinskih, atmosferskih ili mehaničkih uslova smeštaja i rada (korozije, oksidacije, zračenja, starenja, prekomerne vibracije i sl.).
3. bržeg trošenja. Ali pokrivena je šteta koja nastaje na drugim delovima osigurane mašine ili uređaja kao posledica bržeg trošenja.
4. preopterećenosti ili prenapetosti mašina, mašinskih i električnih uređaja i instalacija preko granica njihovih propisanih kapaciteta:
5. nedovoljnog investicionog održavanja:
6. stavljanje u pogon pre konačne popravke:
7. montaže ili probnog pogona ili probnog rada:
8. povrede zakonskih i tehničkih propisa i pravila tehničke eksploatacije osiguranih stvari i zaštitnih mera:

Obim opasnosti provalne krađe i razbojništva

Član 16.

- (1) Osiguranjem je pokrivena šteta od odnošenja uništenja ili oštećenja osigurane stvari prilikom provalne krađe ili razbojništva, odnosno prilikom pokušaja tih dela.
- (2) osiguranje pokriva i štetu koja je prilikom izvršenja ili pokušaja provalne krađe ili razbojništva nastala na zgradama (zidovima, tavanicama, vratima, staklima, bravama i sl.) ili na njenim delovima (ugrađenoj opremi, instalacijama, i sl.) i to u visini troškova popravki, a najviše do 1 % od sume osiguranja.
- (3) Od rizika provalne krađe stvari su osigurane samo za vreme dok se nalaze u zatvorenim i zaključanim prostorijama.
- (4) Provalnom krađom smatra se krada ako njen izvršilac:
  1. provali u zaključane prostorije u kojima se nalaze osigurane stvari (mesto osiguranja) razbijanjem ili obijanjem vrata i prozora ili provaljivanjem tavanice, zidova i podova;
  2. otvoriti zaključane prostorije lažnim ključem ili kojim drugim sredstvima koje nije namenjeno redovnom otvaranju;
  3. neprimetno se uvuče u mesto osiguranja, sakrije se u njemu i izvrši krađu u vreme kad je mesto osiguranja bilo zaključano;
  4. uđe u mesto osiguranja kroz otvor koji nije za to određen savladajući prepreke koje onemogućuju ulazak bez napora;
  5. otvoriti mesto osiguranja pravim ključem ili njegovim duplikatom ako je do ključa došlo jednom od radnji spomenutih u tač. 1. do 4. ovog stava ili razbojništvo.
- (5) Osiguranje obuhvata i štete do kojih je došlo zbog obične krađe ugrađenih i pričvršćenih delova opreme računara i ostali uređaji.
- (6) Razbojništvom se smatra oduzimanje osiguranih stvari upotrebotom sile i ugrožavanje sa opasnošću po život ili zdravlje osiguranika, odnosno radnika koji obavljaju svoje zanimanje na mestu gde se nalaze osigurane stvari. Smatra se da postoji upotreba sile i onda kada su upotrebljena sredstva za onemogućavanje otpora.

Vrednost osigurane stvari

Član 17.

- (1) Vrednost osigurane stvari je nabavna cena nove stvari uvećana za troškove montaže i umanjena za iznos izgubljene vrednosti zbog istrošenosti i ekonomski zastarelosti, ako nije ugovorom o osiguranju drugačije ugovoreno.
- (2) Vrednost osiguranih podataka na nosačima podataka je iznos, kojeg za svaki nosač podataka sporazumno određuju osiguranik i osiguravač.

- (3) Vrednost osiguranih podataka na nosačima za koje postoje dvojni odnosno isti zapisi podataka na drugom mestu, je trošak koji je potreban za presnimavanje tih podataka.

Mesto osiguranja

Član 18.

- (1) Osigurane su samo u polisi navedene stvari koje su na području pogona osiguranika na istom mestu i za vreme kada su montirane i spremne za rad, kada se nalaze u pogonu, kada se demontiraju i montiraju zbog popravke (remonta) i za vreme popravke u radionici osiguranika, dalje kad se prevoze zbog čišćenja, popravke ili premeštanja na drugo mesto ali najviše 15 km od mesta gde rade, i za vreme kada su date u zakup ili posedovanje ukoliko rade u uslovima i služe nameni za koju su projektovane i izrađene.
- (2) Osiguranje ne važi za vreme, kod je osigurana stvar na sajmu ili na izložbi van područja pogona, odnosno na prevozu više od 15 km van područja pogona.
- (3) Stvari su osigurane, takođe, kada se u celosti premeste na drugo mesto na području poslovanja Društva za osiguranje.
- (4) Ako su osigurani podaci ili nosači podataka, mesto osiguranja mora se navesti u polisi. U svakom slučaju osiguranje je ograničeno na području poslovanja Društva za osiguranje.

Utvrđivanje naknade iz osiguranja

Član 19.

- (1) Visina naknade iz osiguranja utvrđuje se u slučaju:
  1. uništenja osigurane stvari – prema vrednosti osigurane stvari u vreme nastanka osiguranog slučaja umanjenoj za vrednost ostatka;
  2. oštećenja osigurane stvari – u visini troškova popravke u vreme nastanka osiguranog slučaja, umanjenih za izgubljenu vrednost stvari zbog istrošenosti, starosti ekonomski zastarelosti i za vrednost ostatka. Kao troškovi popravke smatraju se takođe troškovi demontaže i montaže kao i nužni prevozni troškovi. Ako se prilikom popravke oštećene stvari njeni pojedinačni delovi zamene sa novim, kod obračuna štete uzima se u obzir umanjena vrednost zamjenjenih delova zbog istrošenosti, starosti i ekonomski zastarelosti, ako nije ugovorom o osiguranju drugačije ugovoreno i obračunata dodatna premija. Kod šteta ne uzimaju se u obzir troškovi, koji su nastali u toku popravke zbog poboljšanja, usavršavanja i drugih promena na osiguranoj stvari.
- (2) Smatra se da je stvar uništena, te se usled toga šteta obračunava po tač. 1. predhodnog stava, ako bi troškovi popravke dostigli vrednost koju je stvar imala na dan nastanka osiguranog slučaja, umanjenu za vrednost ostatka.
- (3) Ostaci uništenih ili oštećenih stvari ostaju osiguraniku i obračunavaju se prema trižinoj ceni u vreme nastanka osiguranog slučaja i prema stanju u kakovom su bili odmah posle nastanka osiguranog slučaja.
- (4) Šteta zbog gubitka podataka na nosačima podataka koja nastane delovanjem osiguranih opasnosti obračunava se prema troškovima koji su u vreme nastanka osiguranog slučaja potrebni za obnovu podataka na nosačima. Najveći iznos do kojeg ima osiguranik pravo prilikom nastanka osiguranog slučaja je za svaki nosač suma osiguranja (osiguranje na prvi rizik). Kod nosača podataka koji imaju kopije, štete se obračunavaju prema osiguranoj vrednosti.

- (5) Osiguravač nije obavezan da naknadi vrednosti celog uređaja u slučaju ako se oštećeni deo ne može popraviti (jer je npr. izrađen u inostranstvu ili se više ne proizvodi). Osiguravač je u tom slučaju obavezan da isplati vrednost oštećenog dela proporcionalno funkcionalnom učeštu tog dela prema celom uređaju.
- (6) Veći troškovi popravke za prekovremeni, noćni rad, u vreme praznika kao i brzi prevoz nadoknađuje se samo, ako je to ugovorenog ugovorom o osiguranju i ako je obračunata dodatna premija.
- (7) Za vreme kvara računara zbog osigurane opasnosti osiguravač nadoknađuje troškove za najam drugog računara, ako je ugovorom o osiguranju tako ugovoren. Troškovi za najam nadokanduju se najviše do ugovorenog iznosa, odnosno ugovorenog trajanja jemstva.
- (8) Ako nije ugovorom o osiguranju drugačije ugovorenog osiguranik učestvuje kod svakog osiguranog slučaja u iznosu 10 % od štete (franšiza). Kod osiguranja troškova za najam drugog računara franšiza se ugovara od slučaja za određeni vremenski period i ne može se otkupiti.

Naknada troškova

Član 20.

- (1) Na ime troškova učinjenih za raščišćavanje i rušenje u vezi sa nastalim osiguranim slučajem na osiguranoj stvari, osiguravač nadoknađuje nužne izdatke za raščišćavanje i rušenje najviše do 2 % od ugovorene sume osiguranja odnosno od stvarne vrednosti oštećene stvari kod osiguranja na svakovremenu stvarnu vrednost. U troškove raščišćavanja spadaju nužni izdaci za raščišćavanje i čišćenje mesta na kome je šteta prouzrokovana, kao i izdaci za odvoz ogorina, šuta i mulja do najbližeg mesta dopuštenog istovara. U troškove rušenja spadaju nužni troškovi koje ugovarač osiguranja ima nakon nastanka osiguranog slučaja za rušenje preostalih oštećenih neupotrebljivih delova i njihovo odnošenje do najbližeg mesta istovara.
- (2) Osiguravač je dužan da nadoknadi troškove, gubitke kao i druge štete prozurokovane razumnim pokušajem, da se otkloni neposredna opasnost nastupanja osiguranog slučaja, kao i pokušajem da se ograniče njegove štetne posledice pa i onda ako su ti pokušaji ostali bez uspeha.
Ako osiguranik ne ispuní svoju obavezu sprečavanja osiguranog slučaja, ili obaveze spasavanja, a zato nema opravdanja, obaveza osigravača smanjuje se za onoliko za koliko je nastala veća šteta zbog toga neispunjena.
- (3) Ukupna naknada na ime troškova iz stava (1) ovog člana i na ime naknade iz osiguranja (čl. 19.) ne može premašiti sumu osiguranja odnosno stvarnu vrednost štetom pogodene stvari. Troškove iz stava (2) ovog člana osiguravač je dužan da nadoknadi čak i ako zajedno sa naknadom štete od osiguranog slučaja prelaze sume osiguranja.
Nužni troškovi za otklanjanje i smanjenje štete učinjeni po nalogu osiguravača, nadoknađuju se i onda kada zajedno sa naknadom iz osiguranja (čl. 19.) premašuju sumu osiguranja.
- (4) U slučaju podosiguranja troškova za raščišćavanje i rušenje, nadoknađuju se u istom obimu kao naknada iz člana 19. osim u slučajevima iz stava (2) ovog člana i kada su ti troškovi učinjeni po nalogu osiguravača.
- (5) Osiguravač nije obavezan da naknadi troškove za otklanjanje uzroka šteta, kao i troškove intervencija vatrogasnog društva ili drugih organizacija čija je dužnost, prema karakteru poslovanja, da besplatno pružaju pomoć kad nastane osigurani slučaj.

Ograničenje obaveza po osnovu drugih osiguranja

Član 21.

Ako je osiguranik zaključio i druga osiguranja za stvari osigurane po ovim Uslovima, u slučaju štete naknada će se isplatiti po osnovu tih drugih osiguranja. Iz osnova osiguranja elektronskih računara sličnih uređaja naknada će se isplatiti samo u slučaju kad pokriće po tim drugim osiguranjima niye bilo dovoljna, i to do sume nepokrivenog dela štete.

Važnost opštih uslova za osiguranje imovine

Član 22.

- (1) Na ugovore o osiguranju zaključene po ovim uslovima primenjuju se i odredbe Opštih uslova za osiguranje imovine
- (2) Ako postoji neslaganje nekih odredbi Opštih uslova za osiguranje imovine i nekih odredbi ovih uslova, na odnose iz ugovora o osiguranju primenjivaće se odredbe ovih uslova.

Član 23.

- (1) Ovi Uslovi stupaju na snagu danom donošenja, a primenjuju se počev od osmog dana od dana objavljivanja u skladu sa odredbama statuta osiguravača.
- (2) Danom stupanja na snagu ovih Uslova prestaju da važe Posebni uslovi za kombinovano osiguranja elektronskih računara, procesora i sličnih uređaja, koje je doneo Upravni odbor Organizacije za osiguranje "POLIS" a.d. Beograd dana 26.05.2005. godine, kao i sve izmene i dopune tih uslova donete do dana primene ovih Uslova.

Napomena: Navedeni uslovi osiguranja važeći su kod Osiguravača »Sava neživotno osiguranje« a.d.o. Beograd i nakon promene poslovnog imena i primenjuju se saglasno odredbama Statuta Osiguravača.

Datum početka primene: 12.09.2008.